

Křtinský zpravodaj

Březen 2020/1

Vážení sousedé,

začíná březen a já doufám, že nás letošní zima už nebude trápit. Byla k nám zatím poměrně milosrdná, ale nevím jestli to nebyla tak trochu její škodolibost. Pokud má někdo pochybnosti o platnosti Murphyho zákonů, tak věřte, že platí: na podzim jsme přikoupili nové stroje na zimní údržbu a využili jsme je zatím asi dvakrát. Spíše, než sníh, nás trápilo náledí.

Vánoční hemžení bylo letos zpestřeno novým pojetím sousedského adventního jarmarku. Přejme si, aby nám nový rok 2020 přinesl jen dobré a aby naše obec i v tomto roce vzkvétala.

Pravidelné zimní akce, jako je Spolkový ples nebo tradiční Ostatky, máme už za sebou. Při pohřbívání basy na nás pan místostarosta ve své řeči opět nenechal nit suchou a i jinak se ostatky vydařily. *"Aj chlapi se pobili"* kvůli děvčatům, takže je všechno v nejlepším pořádku, tak, jak má být, protože naše děvčata za nějakou tu facku stojí. To jistě uznáte.

Tak jako každý rok, máme i letos požádáno o několik dotací a ani v průběhu tohoto roku nepolevíme ve shánění financí na další zkrášlování a modernizaci naší obce. Schválenou už máme dotaci na pořízení nového dopravního automobilu pro naši JSDH. Díky tomu dostaneme 450 tisíc korun z Ministerstva vnitra a 300 tisíc z prostředků Jihomoravského kraje. To nám umožní vyřadit staré vozidlo, vyrobené v roce 1994 a naši hasiči se konečně dočkají nového, moderně vybaveného vozu.

Požádali jsme také MMR o dotaci na rekonstrukci sociálek na koupališti. O tom se podrobněji dočtete v následujícím článku. Další žádost jsme podali na vedení JMK. Z té bychom chtěli dofinancovat zpevněné parkoviště u Hasičky. Pokračujeme ve zpracování dotace k pořízení nádob na tříděný odpad a dotace na zpracování některých Strategických dokumentů, které nám ještě chybějí. Jsou nezbytné pro chod obce a navíc je také potřebujeme k některým žádostem o dotace.

Zkoušíme nová solární svítidla veřejného osvětlení. Pokud se osvědčí, budeme je instalovat tam, kde je problém s připojením elektrického vedení.

V tomto roce počítáme s dokončením úprav na Pusté straně, vybudováním zpevněné plochy kolem Hasičky a opravou příčného odvodnění na Bukovském kopci, včetně opravy povrchu. Také chceme opravit cestu mezi kapličkou a Faustem. Dokončíme park mezi Spolkovým domem a ambity, včetně osvětlení, mobiliáře a hřiště na petang. Během dubna bychom měli předat do užívání venkovní učebnu u školy, která, doufám, přispěje k větší atraktivitě vyučování. Největší akcí, ale jistě bude začátek rekonstrukce našeho koupaliště.

Dostal jsem také několik podnětů od vás. Prosím pejskaře, kteří svoje miláčky venčí na obecních pozemcích, aby uklízeli hromádky, či hromady, jež po nich zůstávají. Není nic příjemného, když se tomu máme vyhýbat, natož do toho šlápnout.

Dále prosím o větší toleranci vůči návštěvníkům našeho poutního místa. Máme ve Křtinách ročně nějakých 80 svateb a řadu velkých i menších poutí, ale hlavně nádherný chrám stavitele Santiniho. Je proto logické, že k nám lidé jezdí a chtějí si tento skvost prohlédnout. V současnosti v České televizi běží zajímavý dokument „*Barokní srdce Evropy*“. Náš chrám v něm byl již několikrát prezentován, dokonce jako jedna z nejhezčích barokních staveb v Evropě. Církevní turistika začíná mít a bude mít i v budoucnu velkou podporu. Proto je v našem zájmu připravit návštěvníkům odpovídající podmínky.

Jako každý rok uspořádáme i letos oblíbený dvoudenní zájezd, tentokrát do Českého ráje. Termín i program vám s předstihem sdělíme a věříme, že se vydaří alespoň tak dobře, jako v předchozích letech.

Na závěr vám přeji, abyste si do sytosti užili jarních měsíců a věřím, že až bude letošní rok končit, že si budeme moci říci, že jsou Křtiny zase o něco krásnější.

František Novotný

Plánovaná rekonstrukce koupaliště

Naše koupaliště už zdaleka nesplňuje požadavky, které mají dnešní návštěvníci podobných zařízení. Po téměř padesátiletém provozu je na konci své životnosti a vyžaduje již neodkladně generální údržbu. Když se na podzim rozhodl dosavadní nájemce koupaliště dále nepokračovat, začali jsme proto zvažovat co dále. Máme koupaliště zrušit nebo udělat zásadní rozhodnutí a pustit se do celkové rekonstrukce?

Jednoznačně jsme se shodli, že půjdeme do varianty rekonstrukce. Provoz areálu na rok přerušíme a přebudujeme jej v moderní koupaliště, které nám bude sloužit další desítky let.

Koncem roku se na Ministerstvu pro místní rozvoj objevila možnost podat dotaci na rekonstrukci sociálek. Tu jsme podali a nyní čekáme, jestli budeme úspěšní. Proběhlo dále výběrové řízení na projektanta, který má zkušenosti s projektováním koupališť. Po zhotovení projektu se ve výběrovém řízení vybere dodavatel stavby a v případě, že všechno půjde dobře, mohlo by se koncem srpna začít se stavebními pracemi. Předběžný odhad nákladů se pohybuje mezi 15 - 18 miliony korun. Část nákladů pokryjeme z vytvořené rezervy na obecních účtech, část bankovním úvěrem a pochopitelně se budeme snažit sehnat i nějaké dotace.

Plánují se velké změny: Dosavadní velký betonový bazén o rozměrech 50 x 25 m plánujeme zmenšit na rozměr 25 x 12,5 m, což povede především k obrovské úspoře provozních a investičních nákladů. Ve zbylé části současného bazénu bude vytvořen prostor pro akumulaci jímky a pro bazénovou technologii nového bazénu. Nový betonový bazén bude vyfóliován speciální silnou bazénovou fólií a bude rozdělen na plaveckou část se dvěma plaveckými dráhami a část rekreační, doplněnou o vodní atrakce.

V části atrakcí se budete moci setkat například s různými typy oblíbených masážních trysek a vodních chrličů, které budou umístěny v různých výškových úrovních pro promasírování různých částí těla. Dále nás oslovil při prohlídkách jiných koupališť tzv. houpací záliv, ve kterém sami návštěvníci pomocí svého pohybu vytvářejí vlny, takže je tato atrakce nejen velmi oblíbená, ale i zcela bez dalších provozních nákladů. Samozřejmě pamatujeme i na naše nejmenší, kteří budou mít brouzdaliště s několika atrakcemi, aby měli možnost se také vyřadit.

V rámci celkové rekonstrukce se budeme snažit také vyřešit zadní prostory, ve kterých vznikne malé parkoviště pro návštěvníky, dětské hřiště, hřiště na plážový volejbal a možná také minigolf. Chceme rovněž vybudovat zázemí pro moderní kemp, jehož provozování by významně mohlo přispívat na splácení úvěru.

Starosta

*Instruktažní fotografie, jak asi bude bazén vypadat (na projektu se teprve pracuje).
Dole: návrh řešení zadní kempové části areálu.*

Jak městys v roce 2019 hospodařil

Počáteční stav běžného účtu městyse Křtiny v roce 2019 činil **13.465.503,06 Kč**, konečný stav běžného účtu k 31. 12. 2019 činil **14.063.399,57 Kč**. Městys má zřízen účelový finanční fond na údržbu ZŠ a MŠ v současné výši **1.059.000,- Kč** a splácí úvěr na pořízení investic – víceúčelové hřiště – zůstatek úvěru k 31.12.2019 **2.999.517,- Kč**.

V roce 2019 byla ukončena veřejná sbírka vyhlášená na obnovu krojů, která vynesla **37.778,- Kč**, za tyto prostředky byly zakoupeny součásti krojů pro hodovou chasu.

Příjmy:

V příjmové části tvořily největší část objemu daňové příjmy **14,9 mil. Kč**, místní poplatky **665 tis. Kč** a správní poplatky **65 tis. Kč**. Městys má příjmy z pronájmu nebytových prostor a pozemků ve výši **94 tis. Kč**, z pronájmu koupaliště **50 tis. Kč**. Příjmy z pronájmu hrobových míst **79 tis. Kč** a další.

Kapitálové výdaje:

V roce 2019 činily kapitálové výdaje téměř **8,9 mil. Kč** z toho:

- provedeny obnovy místních komunikací a ploch (ke hřbitovu, pod hřbitovem, u Spolkového domu a u Jednoty **6,97 mil. Kč**,
- pořízeny nové radary pro měření rychlosti **252 tis. Kč**,
- žákovské lavice pro učebnu přírodních věd ve škole **198 tis. Kč**,
- dovybavení knihovny výpočetní a promítací technikou **69 tis. Kč**,
- pořízen Protipovodňový systém – bezdrátový rozhlas a měřiče průtoků **1,455 mil. Kč**,
- pořízen stroj pro zimní údržbu **140 tis. Kč**,
- provedena úplná rekonstrukce kotelny v budově úřadu **173 tis. Kč**.

Další významnou část výdajů tvoří opravy a reprodukce stávajícího drobného majetku v hodnotě **931 tis. Kč** (např. oprava místních komunikací, opravy veřejného osvětlení, úpravy veřejné zeleně atd.)

Běžné výdaje:

Neinvestiční výdaje městyse v roce 2019 jsou srovnatelné s výdaji roku 2018.

Přijaté dotace:

Městys čerpal investiční a neinvestiční dotace na projekty:

- „Místní komunikace „Ke hřbitovu“ Křtiny“ ve výši **2,001 mil. Kč** z rozpočtu Ministerstva pro místní rozvoj (MMR) a 300 tis. Kč na stejný projekt z rozpočtu Jihomoravského kraje
- „Zkvalitnění přístup k ZŠ a MŠ Křtiny“ ve výši **250 tis. Kč** z rozpočtu Jihomoravského kraje
- „Úprava zpevněné plochy pod hřbitovem a odkanalizování“ z rozpočtu Jihomoravského kraje ve výši **300 tis. Kč**,
- „Protipovodňová opatření městyse Křtiny“ ve výši **1,013 mil. Kč** z Ministerstva životního prostředí – OŽP
- „Knihovna všemi smysly“ – dovybavení knihovny technikou z rozpočtu Jihomoravského kraje ve výši **30 tis. Kč**.

Městys je zřizovatelem Základní školy a Mateřské školy, příspěvek (neinvestiční) od městyse činil **3.199.600,- Kč**.

I přes vysoké kapitálové výdaje bylo i díky obdrženým dotacím hospodaření městyse přebytkové, přebytek bude sloužit v příštích letech k financování plánovaných investičních akcí i obnově majetku.

Anita Ruby, účetní

Jubilanti

V následujících měsících oslaví životní jubilea tito naši spoluobčané:

Březen

Marie Cupáková, Marie Kotulanová, Františka Lišková,
Zdeněk Pokorný, Jana Šulcová, Irma Třísková.

Duben

Mária Belanyiová, Marie Horná (Santini), Věra Kovářová,
Magda Kuchyňková, Jana Matušková, Karel Pospíšilík,
Drahomíra Povolná (Santini), Alois Švenda.

Květen

Jaroslava Hamerská, Emilie Kalábková (Santini),
Marie Kleskeňová, Jarmila Komprdová (Santini),
Anna Kotenová, Zdeněk Kovář, Pavel Kozel,
Bohumila Macháčová, Zdeněk Opletal,
Otakar Rada, Libuše Sehnalová.

Červen

Pavel Kovář, Josef Kotulán, Olga Raiblová,
Zdenka Ščudlová.

Přejeme jim do dalších let života pevné zdraví a osobní spokojenost.

Pytlový sběr

Během jara vyjedou obecní zřízení pro tříděný odpad
ve žlutých pytlích v těchto termínech:

18. března, 22. dubna, 20. května, 17. června a 29. července.

Děkujeme vám za spolupráci při třídění odpadu.

Sběr použitých jedlých olejů

Obec se dohodla s firmou **SUEZ Využití zdrojů a.s.** na možnosti ekologické likvidace použitých jedlých olejů, s nimiž měli obyvatelé dosud problémy. Nyní byl k sběrnému místu za úřadem umístěn zelený plastový kontejner na odkládání použitých olejů.

Oleje by měly být do nádoby odkládány **v pevných uzavřených nádobách (PET)**. Firma nám poskytla několik instruktážních fotografií, jak oleje správně do kontejneru ukládat a jak naopak ne. V žádném případě by neměly být oleje vylévány do kontejneru, do kanalizace, ani jinam.

Redakce

A jak by měl sběr oleje v ideálním případě vypadat?

... a jaká je bohužel z 95% realita ...

ŠKOLA

Podzimní hrátky ve škole

Dne 31. října 2019 se u nás ve škole konaly podzimní hrátky v duchu anglosaského svátku Halloweenu. Žáci 9. třídy si připravili pro děti 1. až 3. třídy zábavný program. Děti procházely šesti stanovišti, na kterých plnily různé úkoly, vyráběly si lízátkové strašidýlko, skládaly puzzle, hrály si na vojáky aj. Nakonec proběhla diskotéka s tanečními hrami, kdy byly děti odměňovány sladkostmi. Myslíme si, že si tuto akci všichni užili – včetně nás devátáků a těšíme se na další společné zážitky.

Zapsaly dívky 9. třídy.

Předvánoční keramické dílničky

Dne 7. 11. 2019 se sešli rodiče se svými dětmi, aby strávili příjemné dvě hodiny při společném tvoření z hlíny. Opět nás překvapil obrovský zájem veřejnosti. Celkem si přišlo vyrobit předmět s vánoční tematikou 65 účastníků, z toho bylo 24 dospělých a 41 dětí. Děti si mohly vybrat ze široké nabídky šablon, nebo vytvořit něco podle své představy. Po krátké rozvaze se všichni pustili do práce. Nejdříve se hlína musela rozválet do potřebné tloušťky a potom se vykrajovaly zvolené tvary. Nakonec si každý celý výrobek ozdobil, aby byl co nejkrásnější a hezky se vyjímal na vánočním stole nebo potěšil jako dárek. Po vypálení výrobků v peci proběhla dne 19. 11. 2019 druhá část dílniček, kde se vypálené výrobky glazovaly.

Bc. Martina Zedková

Den otevřených dveří školy 2019

V pátek 6. 12. 2019 si mohli rodiče, prarodiče a přátelé školy přijít prohlédnout vánočně vyzdobenou školu. Na parketách probíhala otevřená hodina tanečního oboru ZUŠ Adamov. Dále zde vystoupili žáci, kteří navštěvují zájmový kroužek "Africké bubínky" a zazpívali zde žáci 2. a 6. třídy. V tělocvičně pak děti mateřské školy a žáci základní školy pod vedením třídních učitelek nacvičili kulturní vystoupení – zpívali a předvedli nacvičená taneční představení. Písni se představil i nový pěvecký sbor školy. Na závěr žáci 9. třídy předvedli, co se naučili v tanečním kurzu pod vedením Kristýny Jelínkové. Ve třídách druhého stupně si rodiče mohli prohlédnout počítačovou učebnu, moderně vybavenou učebnu přírodních věd, čtenářské deníky, různé projekty z angličtiny, zeměpisu, práce žáků, pozorovat mikroskopem nebo si nechat vysvětlit fyzikální jev či chemický pokus. Rovněž bylo otevřeno pro veřejnost Školní poradenské pracoviště školy, kde si rodiče mohli prohlédnout učební pomůcky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Každý účastník si mohl odnést vánoční přání nebo jiný žákovský výrobek s vánoční tematikou.

Pro veřejnost byla od 14:00 otevřena také mateřská škola, zde byla prohlídka spojena s předvánoční dílničkou. Rodiče si mohli prohlédnout třídu Žlutášků i Modrášků a společně s dětmi vyrobit vánoční ozdoby.

Všichni návštěvníci mohli ochutnat drobné občerstvení ve školní jídelně.

RNDr. Petr Lukáš

Návštěva v Domově SANTINI

Dne 3. 12. 2019 jsme s dětmi z Mateřské školy tradičně navštívili domov pro seniory "Santini" ve Křtinách. Děti si připravily krátké pásmo básniček, písniček a dokonce si i zatancovaly. Vystoupení bylo zaměřeno na blížící se vánoční svátky a vneslo do domova příjemnou atmosféru. Básničky byly tematicky laděny na Mikuláše, zimu a Vánoce a nesměl chybět ani zpěv vánočních koled. Na závěr vystoupení jsme si s babičkami a dědečky zazpívali ještě několik známých lidových písní a děti je obdarovaly vyrobenými přáníčky a dekoracemi. Děti také dostaly drobnou odměnu za vystoupení ve formě čokoládky. Dětem se během chvilky podařilo vykouzlit obyvatelům domova radostné úsměvy ve tvářích a i děti měly z vystoupení dobrý pocit.

Jana Mikulášková

Den předškoláka

V pátek 17. 1. 2020 jsme přivítali ve škole budoucí žáky 1. třídy. Některé děti doprovázeli rodiče, jiné přišly za doprovodu paní učitelky mateřské školy. Paní učitelky 1. stupně ZŠ Mgr. Zdeňka Kučerová, Mgr. Ivana Majerová a Mgr. Monika Kellerová pro ně připravily pestrý program. Děti se spolu se žáky 1. třídy společně učily, prohlédly si školu a ve školní tělocvičně absolvovaly zábavné sportovní hry. Během celé akce je doprovázeli žáci 8. třídy, kteří v novém školním roce budou jejich pomocníci v projektu "Můj nový kamarád". Pro rodiče, kteří doprovázeli své děti, byla zorganizována beseda s vedením školy a s vedoucí školního poradenského

pracoviště. Zde se dozvěděli informace o provozu školy, o školní docházce, o předškoláckých skupinkách a mohli se zeptat na vše, co je kolem budoucí školní docházky jejich dětí zajímavé. Věřím, že Den předškoláka splnil očekávání všech zúčastněných a děti se seznámily se školním prostředím, které pro ně při nástupu do první třídy již nebude neznámým.

RNDr. Petr Lukáš

Karneval žáků 1. stupně ZŠ

V pátek 24. 1. 2020 se na naší škole uskutečnil Karneval 1. stupně žáků ZŠ, kteří se nezúčastnili lyžařského kurzu. Účast byla vskutku hojná a masky moc hezké. Při celé akci pomáhali žáci 9. třídy, kteří byli zároveň na stanovištích, kde se prověřovala zdatnost všech dětí. Po zahájení a přivítání mohla začít promenáda masek. Žáci z 9. třídy představili vždy každou masku a my si ji mohli zblízka prohlédnout. Pak se utvořila družstva a šlo se soutěžit. Bylo třeba ukázat šikovnost v akrobacii, vylézt do výšky, sjet po lavičce, projít slalom s tenisovým míčkem na raketě, kroužit obručí v pase a postavit věž z kostek. Na své si přišli i ti, co rádi střelí florbalovou holí góly do brány. Posledním stanovištěm byla vysoká bedna, kterou bylo třeba jakýmkoli způsobem překonat. Na kartičky, které si děti samy vyrobily ve třídách, se postupně vpisovaly hvězdičky za každou disciplínu. Po sportovním vyžití přišel malý výdech a pomalu jsme se chystali na diskotéku. Tři, dva, jedna a hurá na plac! Tanec nebral konce, devátáci udělali bránu a tělocvičnou probíhal dlouhý had masek. Když jsme se dostatečně vyřádili, přišla finální píseň. Tady už každá maska musela předvést, co opravdu umí a nějak se více projevit. Vše bedlivě sledovalo 9 žáků deváté třídy, kteří tvořili porotu a po písni si vybrali tu „svou“ vítěznou. Do mikrofonu nám sdělili, proč právě jejich maska je ta vyvolená a co je na ní nejvíc zaujalo. Se svým favoritem se na památku i vyfotili. Děti od nich dostaly věcné ceny a pamlsky. Na závěr jsme odměnili všechny masky, i ty, které sice nebyly vybrány, ale jistě si s námi celý karneval perfektně užily. Všem děkujeme za účast a za rok se opět těšíme!

Mgr. Monika Kellerová

Obrázky k článkům školy poskytl školní archiv.

Severská filmová zima ve Křtinách

Před lety jsme v rámci naší zimní dovolené navštívili filmovou projekci v kavárně Enea v Jeseníku. Tam jsme se poprvé setkali s filmovým festivalem Severská filmová zima. Koncem minulého roku jsme náhodou narazili na stránky Severského filmového klubu a vzpomněli jsme si na náš dávný filmový zážitek. Oslovili jsme organizátory festivalu s prosbou o informace. Ty jsme od nich získali v lednu a po jejich vyhodnocení jsme se rozhodli uspořádat festivalové projekce u nás Křtinách.

V rámci České republiky je to letos již 10. ročník festivalu a ve Křtinách první. V rámci festivalu jsou promítány filmy ze severských zemí a to vždy v originále, opatřené českými titulky s úpravou pro neslyšící. Organizátoři doporučují pro místní projekce volit filmy z různých žánrů a různých severských zemí. Po dlouhém vybírání z asi třicítky filmů jsme vybrali pětici pro Křtiny. Dlužno podotknout, že výběr byl pouze na základě krátkého popisu, trailerů a hodnocení na ČSFD. I pro nás tak filmy byly novým zážitkem. Následovala spousta organizačních e-mailů, propagace,... a pak nám dorazily filmy, přiblížila se první projekce. Připravili jsme prostory u Drápelů v prostorách Miniškolky Vlastovičky a čekali kolik návštěvníků se sejde. Pro větší kulturně společenský zážitek a spokojenost diváků jsme si vyřídili i vše potřebné pro podávání jednoduchého občerstvení ve stylu kinokavárny. Každý se tak mohl občerstvit nealkoholickými nápoji, kávou, čajem či medovínekem.

V únoru proběhly první tři projekce. Promítali jsme norskou komedii „Staying Alive“, norský dokument „Muž ze sněhové jeskyně“ a švédské hudební romantické drama „Neplač pro mě“. Diváků se průměrně scházelo kolem dvaceti a myslím, že to byly pro všechny pěkně strávené večery. V březnu nás čekají zbývající dva filmy. Bude to finské historické drama „Země nadějí“ a norská komedie „Na západ“. Věříme, že nám diváci zachovají přízeň a tento nový kulturně společenský počin si najde své místo mezi křtinskými akcemi. Třeba tak budeme moct říkat, že Křtiny mají zase svoje kino. Alespoň přes zimu.

Těšíme se na setkání na některé z dalších projekcí.

Zbyněk a Hanka Drápelovi

Vánoční sousedský jarmark 2019

Jako každý rok, konal se první prosincovou nedělí jarmark spojený s rozsvěcováním vánočního stroměčku na náměstí, ale letos poprvé ve venkovním stylu na náměstíčku pod kostelem. Změna prostor se ukázala jako dobrý tah a těšila se velkému zájmu občanů. Jarmark se místo řemeslných výrobků tentokrát zaměřil na pochutiny a občerstvení. Jelikož se svařáček musel několikrát během akce doplňovat, už teď víme, že příští rok bude jarmark opět venku a svařáku více.

Své výrobky nám nabídli místní prodejci - Cukrárna Křtiny, Petr Kovář a Hospůdka EDEN. Výjimečně na tuto akci otevřela svou prodejnu také masna MAKOVEC a.s., která obohatila nabídku o teplý pult. Tímto všem děkujeme za ochotu.

Nemalému zájmu se těšil i stánek, kde probíhal sousedský jarmark. K ochutnání se sešlo několik vynikajících cukrovinek, koláčů, perníčků, dortíků. Mohli jste vše ochutnat a ocenit cukrářský um svých sousedů. Nechyběla vánoční česnečka, ani teplý čaj, které se podávaly zdarma na zahřátí. Věříme, že příští rok se sousedským jarmarkem nadchne ještě více spoluobčanů a ochutnávka bude o to pestřejší.

Celou akci doprovázela živá dechová kapela, Královská hudba, která nám příjemně dokreslila adventní atmosféru vánočními koledami. K rozsvícení vánočního stromku zaspívaly děti ze ZŠ Křtiny.

Vše zaštiťovalo vedení městyse a velké díky patří paní Anitě, bez které by se akce neobešla. Počet návštěvníků nás mile překvapil a navnadil na další rok. Věříme, že jste si to užili stejně jako my.

Těšíme se opět v prosinci.

Míša Hurtová a Adéla Závadová

Foto: Adéla Závadová

30 let obnoveného skautského střediska

První zmínka o skautování ve Křtinách je z roku 1925, kdy skautskou družinu vedl bratr Zdeněk Farlík starší. Ač bylo v českých zemích nejvíce skautů po druhé světové válce, z této doby nemáme bohužel žádné zprávy.

Skauti však byli ve Křtinách znovu aktivní v období Pražského jara. *(Během necelých tří let zvládli, pod vedením Oviho Adámka, Mirka Dresslera, Ivony Radové a dalších, absolvovat i dva letní tábory. Pak byl Junák opět zrušen. Pozn. red.)*

A tak se, po zákazech skautingu nacisty a komunisty, sešla na "Kamence" dne **23. března 1990** skupina nadšenců a začali s obnovou Skautu ve Křtinách. Letos tomu tak bude 30 let obnoveného skautování ve Křtinách.

Od té doby se počet členů rozrostl z těch několika nadšenců na dnešních 105 dětí a mladistvých a 40 dospělých členů. Letošní rok bude ve znamení oslav 30. výročí obnovy. V sobotu 21. března oslavíme toto výročí se členy bývalými i aktuálními (více informací na skautské nástěnce či Facebooku střediska). S širší veřejností potom budeme slavit na Dni Křtin. Jste vítáni.

Štefan Pind'ák

Šifrovací hra Holmesiáda, středa 13. listopadu 2019

Každý rok na podzim pořádá naše středisko večerní šifrovací hru pojmenovanou Holmesiáda na počest známého detektiva Sherlocka Holmese. Akce je cílená na všechny věkové kategorie a dokonce byly pozvány i skautky z Jedovnic, které se akce zúčastnily.

Případ, který mají účastníci rozlousknout se pokaždé mění, a tentokrát jim byla představena nahrávka ze srazu protiskautské organizace. Ta chtěla napadnout televizní vysílání a zveřejnit v něm falešné informace o skautech, které by je očernily a následně by byl Junák zrušen.

Abychom tomuto zákeřnému vysílání zabránili, rozdělili jsme se na skupiny, které reprezentovaly známé policejní a vyšetřovací jednotky jako např. PCR, FBI nebo Interpol a vydali se do nočních Křtin hledat detailnější informace o nezbednících, které ovšem byly velmi důkladně zakódované.

Nakonec jsme zjistili, kdy a kde se přenos skuteční a padouchy se nám podařilo obklíčit a zatknout těsně před tím, než vysílání začalo. Náš úspěch jsme samozřejmě museli oslavit pořádnou hostinou a také jsme vyhlásili pořadí skupin podle toho, kolik šifer se jim během pátrání podařilo rozluštit.

Vítězslav Hložánek - Hloža

Betlémské světlo a Tříkrálová sbírka ve Křtinách

Každý rok Betlémské světlo putuje z Betléma do Vídně a dále pak do celého světa. Je to novodobá vánoční tradice, kdy světlo jako symbol lásky a pokoje rozzáří mnohá srdce.

Naši roveři (starší skauti) je přivezli k nám do Křtin. Světlo jsme nejprve předali v křinském chrámu, kde bylo možné si je připálit. Večer před štědrým dnem pak zaplavily ulice spousty lucerniček, když jsme se, jako každý rok, vydali roznést světlo do všech křtinských domácností.

Tento předvánoční dobrý skutek děláme rádi. Počasí nám navíc letos přálo, takže všem vydržela skvělá nálada po celou dobu.

První lednovou sobotu se také uskutečnila tradiční Tříkrálová sbírka. Koledníky, především z řad světlušek a vlčat (mladších dětí), a jejich vedoucí podpořily i tři skautky. Dohromady vytvořili šest skupinek s rozdílnými trasami.

Po ustrojení koledníků, rozdělení tras a přípravné instruktáži se vydali do kostela za otcem Metodějem, který je radostně přivítal a při krátké bohoslužbě koledníkům požehnal.

Skupiny koledníků vyrazily na své trasy, které obcházely do odpoledních hodin. Mnoho občanů Křtin je již vyhlíželo a očekávalo.

Všem koledníků i všem dárcům děkujeme. V letošní charitativní sbírce bylo vybráno **31 758 Kč**. Získané prostředky budou využity především na protetické pomůcky a mobilní hospic.

Kája Dostálová, Ondřej Budík a Zbyněk Drápela ml.

Foto: Skautský archiv

Dětský maškarní bál, neděle 9. 2. 2020

Také letos organizovali dětský maškarní bál skauti, konkrétně vedoucí mladších skautů - vlčat. S přípravami jsme začali již v lednu, protože bylo třeba opravit cedulky pro masky, nachystat soutěže, nakoupit ceny a připravit scénář.

V den maškarního plesu jsme se sešli v hostinci U Farlíků a začali chystat sál. Tématem letošního ročníku se staly opět pohádkové bytosti.

Pro děti byla připravena spousta soutěží, takže neměly čas se nudit a užily si spoustu zábavy a legrace. Děti si zahrály bezvadné hry „Na sochy“, „Krmení ptáčka“, „Štafeta se lžící“, „Příšery a princezny“, „Stavba hradu“, „Otesánek“, „Absolutní nepořádek“. Do her se zapojili i rodiče, kteří si zahráli hru „Nakrmit se“.

Účast byla opět vysoká a společenský sál u Farlíků byl plný. Celkem soutěžilo 30 masek v mladší kategorii a 9 masek ve starší kategorii. Opět jsme letos nevyhlašovali nejhezčí masku, ale drobné ceny si odnesla každá maska, která se zaregistrovala.

Karneval se velice vydařil a poděkování patří hlavně panu Farlíkovi za zapůjčení sálu, Obecnímu úřadu, Výletní retro cukrárně a také všem, co se podíleli na organizaci.

Lucka Potůčková

Foto: Skautský archiv

Zimní spánek se nekoná

Zima v přírodě je obdobím klidu, spánku a odpočinku. To ovšem neplatí pro Křtinské spolky. I v průběhu zimních měsíců proběhlo několik akcí, které členové připravili pro občany Křtin a okolí.

Spolky se aktivně účastnily vánočního jarmarku, který byl spojen s rozsvícením vánočního stromu první adventní neděli. Letos dostal novou podobu, probíhal přímo na náměstí. Mohli jste se zde zahřát při výborném grogu z Hospůdky Eden, ochutnat zákusky Výletní cukrárny i teplé pochutiny místní masny. V jednom ze stánků pak byl připraven i sousedský jarmark, kde místní přinesli něco na zub pro své spoluobčany. Snad se vám tato forma jarmarku líbila a příští rok ji opět zopakujeme.

V lednu nás pak čekal tradiční spolkový ples, letos již třináctý ročník. V reprezentativních prostorách Zámku hrála k tanci i poslechu cimbálová muzika Pecka a kapela Modex. Všechny zajisté potěšilo taneční vystoupení. Jednak se zde představil Honza Babinec se svou partnerkou. Honza má blízko ke Křtinám, jeho babička je paní Meluzínová, tak byl rád, že zde mohl představit své umění. Poprvé zde také vystoupila děvčata pod vedením Kristýny Jelínkové. Mladé dívky všechny okouzly svým mládím a šarmem. Snad nám v nich roste pokračování další taneční generace. Prosíly se, že je tanec opravdu baví a že snad založí taneční skupinku. Tak jim v tomto držíme palce.

Po plesu uběhly dva týdny a Křtiny se opět rozezněly tanečním veselím. V sobotu 22. února se konala v hostinci U Farlíků tradiční ostatková merenda. Letos si ji pod patronací místo KŘOVÝ vzaly právě Křtinské spolky. Ale na průběhu se nic nezměnilo. Ráno vyrazilo přes dvacet masek po celých Křtinách zvat na merendu. Někde jim nabídli občerstvení v podobě koblížků, jednohubek, slivovičky a jiných pochutin, jinde přispěli na činnost menším či větším obnosem. Bohužel se nám opět nepodařilo sehnat harmonikáře, s hudebním doprovodem by byl průvod jistě veselejší. Tak snad příští rok. Večer se pak sešlo přes sto hostů na merendě. Ta začala průvodem masek, do něho se letos zapojili ve větším množství i senioři z Luminy. A musíme říct, že jejich masky byly velmi nápadité a kreativní. O půlnoci se pan „farář“ Pásek za nás rozloučil s plesovou sezónou tradiční řečí, kde vzpomněl na celý uplynulý rok. I když basa byla pochována, zábava neustávala a skvělá kapela Tom Sawyer Band hrála až téměř do tří hodin.

V souvislosti s plesem a ostatky bychom chtěli poděkovat všem sponzorům, kteří přispěli dary či finanční částkou do tomboly. Letos se na obou akcích sešlo rekordní množství cen. Samozřejmě, že děkujeme i všem, kteří se organizačně na akcích podílejí. Jedná se o celou řadu lidí, kteří se zasloužili o to, že tyto akce měly hladký průběh a že pobavily všechny zúčastněné.

Ostatky pomyslně zakončily zimní sezónu ve Křtinách a všichni se již můžete těšit na další skvělé akce, které pro vás Křtinské spolky připravují na jaro a léto. Doufám, že se na nich potkáme.

Marcela Kuchyňková

Ledová Praha 2020 a 30 let vlastní cestou

Ledová Praha je největší otevřená akce Pionýra, kterou pořádá spolu s Nadací dětem 3. tisíciletí. Letos byla opravdu výjimečná, protože v roce 30. výročí obnovení samostatné činnosti Pionýra proběhla Ledová Praha přesně po dvacáté. V našem případě i na přání těch -náctiletých, kteří s námi jedou už po několikáté a jsou vždycky mou pravou rukou. Pomáhají s těmi mladšími, každý má svého parťáka, kterého si musí hlídat při přesunech z jedné akce na další.

Letos jsme začali prohlídkou Pražského hradu, Zlaté uličky a Daliborky, přešli jsme po Starých zámeckých schodech na Klárov, kde právě ti starší mně pomohli dát připravený věneček k pamětní desce padlého osvoboditele Prahy por. Gončarenka. Valdštejnskou ulicí jsme přešli do Národního pedagogického muzea J. A. Komenského s výstavou komiksů k 350. výročí Komenského úmrtí. Přesunem tramvajovou linkou č. 15 na zastávku Dlouhá a odtud pěšky do ulice Nové Mlýny, jsme se dostali do Poštovního muzea, kde prohlídka končila v 17 hodin. První den je vždycky dost náročný a tak se každý moc těšil, až si v komplexu Arkády na Pankráci chvíli sedneme a dáme si něco k jídlu.

Sobotní program jsme zahájili v Památníku Heydrichiády, který se nachází přímo pod kostelem sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici. Navštívili jsme i samotnou kryptu, ve které se psaly dějiny naší země. Potom převzali velení ti mladší. Ukázali jsme si Tančící dům a odjeli z Jiráskova náměstí na Výstaviště navštívit Mořský svět. Pod vedením paní učitelky Lady jsme se pod Letnou vrátili na nábreží Vltavy a stihli ještě procházku po Karlově mostě a Královskou cestou Staroměstské náměstí s orlojem. Krátkou přestávku na oběd už každý uvítal. Stihli jsme i venkovní ukázky v Muzeu policie, které navštěvujeme pravidelně, protože pracovníci muzea každoročně připraví pro děti nový zajímavý program. Potom už to máme kousek po Nuselském mostě do Paláce kultury, kde sobotní program vrcholí koncertem „Děti dětem“. Znovu musím připomenout, že s těmi staršími parťáky mě baví svět i koncert, protože jsou to oni, kteří vystáli

pořadí na oblíbená místa v sále.

Naše cesta za poznáním končí návratem domů v neděli a už kujeme pikle, že sice můj hlas příští rok bude jen poradní, ale jejich bude mít zcela určitě význam rozhodující.

Lída Boháčková.

Fotbalový A-tým

Na podzim začali Křtinští muži v soutěži Brněnského svazu malé kopané (BSMK) a to hned ve čtvrté lize. Začátky nebyly snadné, ale postupně se nám podařilo stabilizovat kádr a výkony. Bránu sítěží neprůstřelný Radek Brzobohatý a koordinaci herních výkonů a povzbuzení týmu řeší kapitán Honza Havel. I další členové týmu se úspěšně zapracovali. Přesvědčili jsme se, že liga, již se účastníme si zavdává s kvalitou soutěží velkého fotbalu a nelze podceňovat žádného soupeře. Na konci podzimní části je Sokol Křtiny na pátém místě na dohled třetímu týmu tabulky. Chceme se o třetí místo, umožňující bojovat o postup do třetí ligy, na jaře pořádně porvat. Čeká nás deset domácích utkání a tři venkovní od konce března do června. Rozpis zápasů bude vyvěšen na nástěnce, infokanálu a místních podnicích v průběhu března. Přijďte nás podpořit a podívat se na dobrý fotbal.

Tým proto ani přes zimu nezahálí a pravidelně se schází v místní tělocvičně každou neděli a letošní účast je příkladná. Kdo by měl chuť si jít zahrát, je vítán (a nemusí to být velký fotbalista). V prosinci jsme se sešli také na tradičním Vánočním fotbálku a o fotbal a zábavu nebyla nouze.

Štefan Pindák

Reprezentační tým Křtinského fotbalu

a materiál, z kterého se vyrábí.

A kdyby vás zajímalo, jak se vyrábí reprezentační tým, přijďte si to s námi zkusit **každý čtvrtek mezi 16.45-18.15 do tělocvičny ZŠ**. Je to jednoduché: propotíte pár triček, roztrháte pár tepláků a tenisek a stanou se z vás opravdoví fotbalisté.

Zvou křtinští fotbaloví tygři

Poděkování Nadačnímu fondu AVAST

V roce 2019 Nadační fond AVAST daroval Klubu seniorů dar ve výši **50 000,- Kč** na renovaci klubovny.

nadační fond avast

Bylo potřeba vyměnit staré lino, které ještě pamatovalo dobu, kdy byl Spolkový dům školou. Lino bylo potřhané a chůze po něm dost nebezpečná. Při výměně jsme zjistili, že bude nutné udělat i vyrovnání podlahy.

Vybavení klubovny bylo poskládané z toho, co nám kdo daroval. Proto jsme vyměnili:

1) nejméně 30 let starou ledničku, která občas vytekla, 2) příliš široký stůl, kolem kterého se špatně procházelo, 3) různé poskládané židle. Nově jsme si pak koupili televizi, abychom si mohli promítnout fotky a videa z našich výletů a některé zajímavé přednášky a dokumenty.

Vše se nám podařilo do konce ledna 2020 udělat.

Náš velký dík patří Nadačnímu fondu Avast. Děkujeme také Úřadu městysu Křtiny, který uhradil vyrovnání podlahy a Křtinským spolkům za doplatek televize.

V pátek 6. března 2020 bude od 15 do 17 hodin naše renovovaná klubovna otevřena pro veřejnost. Zveme všechny občany na prohlídku.

Za Klub seniorů M.Kleskeňová

Nově zrekonstruovaná klubovna seniorů ve Spolkovém domě.

Senioři se rádi scházejí a vesele baví

Po vánočním šílenství přichází čas na pobavení, společné „pokecání“ a chvilka na zpěv a tanec. Klub seniorů za tímto účelem již po několikáté uspořádal pro své členy a sympatizanty povánoční posezení s hudbou a občerstvením v sále restaurace u Farlíků.

Počáteční potíže se zajištěním muzikantů se podařilo díky vedení spolků vyřešit. S jejich pomocí byla zajištěna hudební skupina KLASIK. Na večírek jsme pozvali také několik osob z místního penzionu Santini.

Pro ně bylo setkání s ostatními spoluobčany jistě příjemným zážitkem. Zábava byla jako vždy doplněna rozbalováním malých dárků od Ježíška. Pro nás seniory je povzbuzením, když mezi nás přijdou i někteří mladší spoluobčané, kteří nám dodají chuť do dalšího života.

Vánoční setkání seniorů.

Na závěr chci poděkovat všem, kteří nám pomáhají v naší snaze ulehčit seniorům překážky našeho věku.

Miroslav Urbánek

ZAPIŠTE SI

Vážení a milí spoluobčané a hlavně - milovníci krásných vín.

Je mi velkým potěšením pozvat vás, vaše známé a kamarády,
na takřka již tradiční

"Putovní sklípek rodinného vinařství Rozařín"

Koná se, jak je psáno ve spolkovém kalendáři,

v sobotu 14. března 2020, od 18. hodin.

Začátek PŘESNĚ!

Čeká nás pohodový večer plný zajímavého povídání, zpěvu lidových písní u cimbálu, a zábavy při degustaci překrásných moravských vín z vinic pod Mohylou míru. Kdo z vás zná a umí - vemte hudební nástroje s sebou, ať je stejně veselo, jako minulý rok.

Předprodej vstupenek započne 2.3. a skončí 11.3. ve 12h.

Nejedná se o výdělečnou akci. Počítejte proto s tím, že v případě vaší neúčasti se nedá vrátit vstupné, protože bude proinvestováno podle počtu prodaných vstupenek ve víně, v surovinách a ostatních nákladech.

Doporučuji proto případně zajistit náhradníka.

Také doporučuji jednat rychle, protože počet míst je omezen!

Na plný sál milých lidí se za Křtinské spolky těší

Petr Kovář

Vinař, pan Petr Janoušek vzkazuje:

Pokud strávíte večer ve vinařově společnosti, těžko bude hlavním tématem diskuse o zpracování uranu nebo mimoburzovním indexu cenných papírů v Bolívii.

Pokud se tedy setkání neprotáhne k ranním hodinám.

Rozpis zubní pohotovosti do konce června

Březen

1.3.	MUDr. Padalík	Boskovice, Nemocnice Boskovice	516 491 263
7.3.	MUDr. Nečasová	Blansko, ZŠ TGM, Rodkovského 2	607 812 963
8.3.	MUDr. Mikulášková	Letovice, Mánesova 468/2	516 474 488
14.3.	MUDr. Lukeš	Boskovice, Smetanova 24	516 454 046
15.3.	MUDr. Loskot	Svitávka, Hybešova 197	516 471 210
21.3.	MUDr. Láníková	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 456
22.3.	MUDr. Kutlíková	Boskovice, Růžové náměstí 2345/12	602 882 007
28.3.	MUDr. Kupková	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 457
29.3.	MUDr. Kulhánková	Křtiny, Zdrav. středisko	516 414 291

Duben

4.4.	MUDr. Kubínová	Boskovice, Nemocnice Boskovice	516 491 263
5.4.	MUDr. Křížová	Knínice u Boskovic, 330	774 844 735
10.4.	MUDr. Kraml	Boskovice, Růžové nám. 16	733 644 499
11.4.	MDDr. Koudelková	Blansko, Pražská 1b	516 419 538
12.4.	MUDr. Kopáčková	Letovice, A. Krejčího 1a	516 474 369
13.4.	MUDr. Jílková	Rájec, Ol. Blažka 145	516 410 786
18.4.	MDDr. Javorská A.	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 455
19.4.	MDDr. Janáč	Boskovice, Lidická 10	537 021 289
25.4.	MUDr. Jaklová	Boskovice, Smetanova 24	516 454 046
26.4.	MUDr. Chatrný	Boskovice, Lidická 8	516 454 338

Květen

1.5.	MUDr. Houdková	Blansko, Pražská 1b	731 144 155
2.5.	MUDr. Hošáková	Adamov, U Kostela 4	516 446 428
3.5.	MUDr. Bočková Jana	Kunštát, nám. ČSČK 38	516 462 203
8.5.	MUDr. Havlová	Blansko, Pražská 1b	721 425 074
9.5.	MUDr. Hanáková	Blansko, Pražská 1b	516 418 788
10.5.	MUDr. Grénarová Magda	Boskovice, Růžové nám. 16	774 710 550
16.5.	MUDr. Fenyk	Letovice, Tyršova 15	516 474 310
17.5.	MUDr. Hosová	Rájec, Zdrav. středisko	516 432 138
23.5.	MDDr. Bočková Eva	Kunštát, nám. ČSČK 38	516 462 203
24.5.	MUDr. Beranová	Blansko, Gellhornova 9	735 056 656
30.5.	MDDr. Potůček	Blansko, Pražská 1b	516 419 538
31.5.	MUDr. Žilka	Benešov, 19	516 467 313

Červen

6.6.	MDDr. Veselý/Veselá	Letovice, Masarykovo náměstí 162/38	792 325 591
7.6.	MDDr. Veselý	Letovice, Masarykovo náměstí 162/38	792 325 591
13.6.	MDDr. Vrbová	Knínice u Boskovic, 330	774 844 735
14.6.	MDDr. Trubáčková	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 452
20.6.	MUDr. Tomašíková	Adamov, Smetanovo nám. 327	516 446 398
21.6.	MUDr. Tomášková	Blansko, Pražská 1b	734 177 800
27.6.	MUDr. Sládek	Velké Opatovice, nám. Míru 492	516 477 319
28.6.	MUDr. Semrádová	Sloup, Zempol, 221	516 435 203

Mimo výše uvedenou je služba zajištěna v Brně, Úrazová nemocnice, Ponávka 6, tel. 545 538 111. Službu zajišťuje ve všední dny od 18.00 hodin do 24.00 hodin. O sobotách, nedělích a svátcích od 8.00 hodin do 20.00 hodin.

Poděkování domova Santini

Milí spoluobčané,

1. března to bude osm let, co je náš domov součástí obce a obecního života. Od té doby uplynulo mnoho vody, ač vodohospodářství to vidí jinak.

V našem domově se dění stále dokola opakuje, mohlo by se zdát, že podléháme stereotypu ročních období, ale není tomu tak. Klienti přicházejí, odcházejí a my se stále snažíme zdokonalovat a rozvíjet naše služby. Přistavěli jsme nový prostor pro setkávání s rodinami, a také pro konání dalších aktivit domova. Tento prostor slouží k pravidelným bohoslužbám, kterých se účastní i někteří místní obyvatelé ... my je dnes již nazýváme *přáteli domova Santini*. Pro zvýšení tepelného komfortu našich klientů jsme zvládli za plného provozu vyměnit okna v celé budově. Stále se snažíme zdokonalovat metody péče o naše klienty, školíme náš personál v nových metodách a následně tyto nové poznatky aplikujeme. Běžnou součástí péče o naše klienty je „Bazální stimulace“, „Namasté péče“ zaměřená na klienty s těžkou demencí. Stejně tak „Paliativní péče“ je součástí péče o naše klienty v závěrečné fázi života. Všemi metodami práce se prolíná „Aromaterapie“.

Co vnímáme jako jeden z největších úspěchů, je, že čím dál častěji se objeví někdo z místních spoluobčanů, se žádostí o ubytování svých blízkých. Tento projev důvěry bereme velmi vážně a vážíme si ho. Stejně tak jsme moc rádi za účast místních spoluobčanů na kulturních akcích konaných u nás v domově. Moc děkujeme za přijetí některých našich šikovnějších klientů na akcích v obci. Děkujeme, že s nimi promluvíte na ulici, je to pro ně moc důležitý prvek v jejich životě. V závěru tohoto ohlédnutí nezbyvá než poděkovat. Je to velký dík všem, kteří se stali součástí našeho působení v obci, jak institucím, tak jednotlivcům.

Děkujeme!!!!!!!!!!

Cvičný požární poplach s evakuací v Domově Santini

Nedávné události v ústavu sociální péče ve Vejprtech mne podnítily k napsání tohoto článku. Možná jste si, stejně jako my, položili otázku, jak by to vypadalo u nás v domově. Jak máme ošetřené předpisy a podmínky v domově pro takovou událost?

Každoroční pravidelné školení BOZP a PO se nám nezdá dostačující. Každý náš klient má na lůžku speciální evakuační podložku, pro případ nutné evakuace v leže. V reálu to vypadá tak, že se sejme podložka s lůžka i s matrací a klientem a tažením po zemi se klient odveze k evakuačnímu výťahu. V krajním případě lze evakuovat i po schodišti.

O uspořádání nácviku evakuace jsme hovořili již několik let. Uvědomujeme si náročnost takové akce v případě skutečného zahoření. Téměř před rokem jsme se dohodli s vedením z centrály PO v Blansku, že se staneme součástí jejich řádného cvičení, do kterého budou zapojeny všechny jednotky, tak, jak by to bylo, kdyby došlo k požáru v našem domově.

Dne 12. září 2019 jsme nasimulovali „noční směnu“, kde slouží jedna zdravotní sestra a jedna pečovatelka. V deset hodin dopoledne byl vyhlášen oficiální požární poplach, naše děvčata zavolala dle stanovených postupů číslo 150 a začala s evakuací klientů. V tomto případě našich dalších zaměstnanců. Do pár minut jim s evakuací přijely pomoci jednotky ze Křtin a Breziny, následovala jednotka z Jedovnic a nakonec přijela jednotka z Blanska. Blanenská jednotka byla vybavena i autem s plošinou a provedla evakuaci z hořícího pokoje oknem přímo na ulici.

Všichni naši „klienti“ byli zachráněni. Závěr celé akce se neobešel bez oficiálního nástupu a děvčata dostala pochvalu před nastoupenými jednotkami, neboť jejich zásah proběhl lépe než se očekávalo.

Velmi děkujeme celému hasičskému sboru a všem zúčastněným, že jsme mohli naživo zažít, jaké to je. I když jsme se naživo přesvědčili, že v takové situaci nezůstaneme sami, že velmi rychle by byl dům plný zkušených požárníků, i tak doufáme, že v realitě se živel našemu domovu vyhne.

Mgr. Helena Kučová
Sociální pracovnice a manažerka domova Santini

Redakce přeje domovu Santini, aby se mu i v dalších letech ve Křtinách dařilo zajišťovat důstojný a spokojený život klientům a abychom my nikdy nemuseli sledovat podobné záběry "doopravdy" z televizních zpráv.

Fotografie ze života v domově a z cvičného zásahu hasičů pořídila autorka článků.

Výstava obrazů Bohumila Vrzala

Mimořádný brněnský výtvarník Bohumil Vrzal se narodil v roce 1940 v Náchodě a zemřel v roce 2004 v Brně. Uspořádat na dvě stovky samostatných výstav, z toho padesát v zahraničí. Jeho obrazy jsou rozsety v galeriích i soukromých sbírkách celého světa. Mezi vlastníky jeho děl jsou nebo byla i taková jména, jako papež Jan Pavel II., Luciano Pavarotti, Václav Havel, Fidel Castro, Muhammad Réza Páhlaví, Arthur Rubinstein a mnozí další. Nově se mezi ně zařadila i obec Křtiny.

Výstavu jeho obrazů, která se konala v prostorách křtinského Zámku od 26.11. do 2. 1. 2020, uvedla na slavnostní vernisáži slovem Vrzalova dcera Leona Vrzalová, absolventka italské Akademie výtvarného umění, pracující jako modelka pro přední italské módní návrháře a hudbou její manžel, populární italský skladatel a klavírista Nabuk, spolupracující například s Erotem Ramazzottim. Kdo se zúčastnil, neprohloupil.

Redakce

Lucie Vrzalová a Nabuk na vernisáži výstavy. Foto: Zbyněk Maděrič.

Vinařovy poutě do Křtin

O Křtinách jsem slýchal už jako malý kluk, od mojí babičky Štěpánky. Byla to hluboce věřící a pracovitá žena, která dovedla o životě obyčejného člověka vypravovat tak zajímavě, že se mi dodnes vybavují obrazy z vesnického dění, jako bych je sám prožil. Běžnou součástí života těchto lidí bývaly poutě na svatá místa, které musely být pro zúčastněné opravdu silným zážitkem, protože o Žarošicích, Křtinách a Svatém kopečku se u nás vyprávělo docela často.

Jsem rád, že budu moci navázat, až to jednou bude potřeba, a vypravovat vnoučatům o Křtinách. Je na co vzpomínat, protože do Křtin už pár roků nazpátek jezdím s *PUTOVNÍM SKLÍPKEM* a silných zážitků je víc než dost. Ptáte se, co to je putovní sklípek?

Jsem především vinař. To mne živí. Jsem ale i milovník hudby a muzikant, i když přiznávám, že to první je výstižnější, protože notám a akordům příliš nerozumím. V mém případě tedy, pokud jedu kamkoliv jako vinař, vezu s sebou raději i cimbál, housle a basu, tedy kontrabas. A když jedu někam jako „muzikant“, nesmí v kufru chybět několik kartonů vínečka z našich kopců. Takže kdykoliv odjízďím z domova s touto výbavou, žena se neptá kam jedu, ví, že na *PUTOVNÍ SKLÍPEK*.

A do Křtin raději, něž kamkoliv jinam. Nikde se totiž nesejde tolik upřímných a otevřených milovníků vína, kteří dovedou víno pochválit, ale i naděst zvědavě „Pročpak ten Veltlín není tak jemný a lahodný jako loni?“. Nikde jinde neumějí organizátoři připravit servis pro návštěvníky tak, aby mohli například ke každému vínu ochutnat ten nejvhodnější sýr. Nikde se nesejde najednou tolik místních muzikantů, kteří zahrají cokoliv, znají kde kterou lidovou písničku a nebojí se přidat. Zkrátka a dobře, pokud by mě požádal hejtmán nebo ministr kultury: „Pane Janoušku, vezměte mě sebou na Váš *PUTOVNÍ SKLÍPEK*, ... prosím“, odpověděl bych mu bez rozpaků:

„Křtiny, 14. března v 18.00 v Spolkovém domě a šoféra s sebou“.

Richard Janoušek – Vinařství Rozařín

(foto poskytl autor)

Učitel Oldřich Kosík

Před několika dny by oslavil **100 let** někdejší učitel křtinské obecné školy, pan Oldřich Kosík. Narodil se v Březině 22. února 1920. Studoval Chlapeckou měšťanskou školu v Židenicích a po maturitě na Učitelském ústavu v Brně nastoupil v roce 1939, již za okupace, jako dělník do adamovské zbrojovky.

Po třech letech práce v průmyslu získal 1. března 1942 místo učitelského praktikanta v Březině a o dva měsíce později se stal pomocným učitelem ve Křtinách. Během války ještě jednou vystřídal Březinu a Křtiny, krátce se mihl i v Bukovince (1943). Po válce, v roce 1945, dostal umístěnkou *"do pohraničí"*, konkrétně do Našiměřic na Znojemsku. Během vojenské služby si v roce 1947 velmi těžce poškodil oči při manipulaci s pistolí.

Koncem roku 1949 byl jmenován ředitelem školy v Petrovicích u Moravského Krumlova. Tam se aktivně zapojil do místního kulturního života a vychovával i čtyři vlastní děti. Nakonec se, po třinácti letech, prožitých na Znojemsku, vrátil na vlastní žádost do rodného kraje a od roku 1958 zastával místo ředitele školy v Habrůvce.

Po čtyřech letech, v roce 1962, byl z politických důvodů sesazen na pozici řadového učitele ve Křtinách. Ujal se spojené třídy prvního a druhého ročníku Základní devítileté školy. Bydlel v učitelském bytě v dolní škole, v místě dnešní junácké klubovny. Ve Křtinách pak vyučoval, navzdory těžkému zdravotnímu handicapu, až do roku 1972, kdy byl nucen pedagogickou kariéru předčasně ukončit. Krátce předtím, v roce 1970, se přestěhoval do rodné Březiny, kde pak prožil zbytek života.

Zemřel 16. března 1999, krátce po svých 79. narozeninách.

Petr Švenda, kronikář

KOSÍKOVY křtinské DĚTI

1965/1966

1966/1967

Fotografie a obrázky poskytl z pozůstalosti svého otce pan Aleš Kosík, jakož i další pamětníci. Redakce jim tímto děkuje.

Kosíkova
pověstná parafa

1969/1970

Manželé Kosíkoví

a jejich jezevčák Pét'a

Pozn.red.: První třídu 1970/71 a 1971/72 se nám, bohužel, sehnat nepodařilo. Najde-li je někdo z čtenářů ve svém albu, budeme rádi, pokud se o ně s námi podělí v některém z příštích čísel Zpravodaje.

Část života prožil pan Kosík na Znojemsku. Ověřili jsme si, že i v Petrovicích, kde vyučoval osm školních roků, na něj dodnes rádi vzpomínají.

Dovrazení ředitele Oldřich Kosík, odehrané od 1.2.1958 na vlastní žádost nadvojvodní škola ve svém rodném kraji - Mor. Zbras. Tím také končí jeho zápis v této kronice, kterou vial od r.1949/50 do roku 1957/58. Odešlá píseň ředitele se tímto končí s touto kronikou školou a obcí, kde prožil krásné nejlepších let života.
Preje rozkvetu školy a obce do dalších let mnoho ždaru 27.8.1958.
Ždar! Oldřich Kosík
ředitel

Odešlá ředitele školy Oldřicha Kosíka.

Tento poslední zápis, který učinil Oldřich Kosík do petrovické školní kroniky krátce před svým návratem na Křtinsko, nám zprostředkovala paní Eva Grunová z Petrovic.

Co bylo dříve: Hnízdo nebo Kosík?

Klíčovou postavou úspěšného filmu Zdeňka Svěráka "Obecná škola" je třídní učitel Igor Hnízdo. Svým specifickým naturelem, svéráznými metodami výchovy a konec konců už jenom tím, že byl muž, působí možná na dnešní žactvo jako pohádková nadsázka, která ve skutečnosti nemohla nikdy existovat.

*Ze školního výletu k Lunerově hájence (asi 1965).
V náručí syna Aleše legendární Kosíkův jezevčík.*

My, Křtiňáci, víme však svoje. Mnozí z nás měli to obzvláštní štěstí, že se hned v prvním ročníku školní docházky setkali s mimořádnou učitelskou osobností, která se v mnoha ohledech filmovému kantorovi podobala a v mnoha ohledech jej i předčila. Náš Igor Hnízdo se jmenoval Oldřich Kosík.

Přesto, že byl muž, specializoval se na první a druhý ročník obecné školy. Oba zvládal vyučovat současně, v jediné třídě.

Jeho pedagogický svět byl protkáán spoustou originálních nápadů a vlastnoručně připravených učebních pomůcek, kterými nahrazoval tehdejší nedostatek pomůcek oficiálních. Výborně kreslil a stěny třídy si proto vyzdobil obrázky jednotlivých písmen abecedy, jež malým studentům usnadňovaly jejich poznání. Dodnes vím, že písmeno "U" představovalo na obrázku Uhelný důl, na jehož dně neúnavně kutal malý permoník. Jeho obrázky jsme milovali a s dětskými památníčky jsme na ně stávali frontu před katedrou. Nikoho neodmítl a každému namaloval. Žákovské knížky nám vyráběl z linkovaného sešitku formátu A5, do nějž každému žákovi napsal nezaměnitelným rukopisem každý týden nějakou zprávu.

Vzadu za lavicemi stával "*Koutek přírody*" - stolek se zábradlíčkem, na kterém neustále klíčilo nějaké obilí nebo fazole a z láhve od okurek vyrůstal takzvaný blázen. A vpředu pod oknem - hned vedle katedry - stálo opravdové harmonium. Oldřich Kosík byl totiž také výborný muzikant. V oblíbených a častých hodinách zpěvu nás rád doprovázel nejen na housle, jako filmový Igor Hnízdo, ale i na tahací harmoniku nebo na své harmonium, které jsme považovali za samozřejmou součást každé školní třídy. Netušili jsme ještě, že to je první a poslední učebna v našem životě, kde se s tímto krásným nástrojem setkáváme. Mnohým z nás také nahrazoval nedostatek Lidové školy umění soukromými hodinami houslí nebo harmoniky. Někdy si pro zpestření přivedl do třídy svého jezevčíka Pétu, který harmoniku nesnášel a hlasitě u ní vyl, k všeobecnému veselí nás dětí.

Každé dítě touží, aby mu byla občas svěřena důvěra v podobě nějakého respektovaného a důstojného úřadu. Tohle Oldřich Kosík dobře věděl a život své dvojtřídky rozkošatil spoustou zvláštních pravidel a ceremoniálů, jejichž dodržování bylo nejen naprostou samozřejmostí, ale zejména velkou ctí. Snad nejdůležitější úlohou a zároveň mimořádnou odměnou, po níž jsme bezmezně toužili, byla funkce zvoníků. Zvoníci, s páskou na ruce, měli za úkol zahajovat a ukončovat vyučovací hodiny ručním kovovým zvonkem, s nímž ve stanovený čas procházeli ve dvojici školní chodbou a usilovně zvonili. Já - vzhledem k častým kázeňským postihům - býval jsem zvoníkem jen zřídkka. Přesto se i na mne občas dostalo a později jsem si mnohokrát s láskou na tento ceremoniál vzpomněl, kdykoli jsem zaslechl neosobní zvuk elektrického bzučáku, jenž roli zvoníka plní v běžných školách.

Sobotní vyučování - ano, v té době bylo volno jen v neděli - končilo pravidelně hodinou zpěvu, která vždy vyvrcholila písní "*Ptala se Zuzana Kuby, jestli má veverka zuby*", při níž jsme se v důsledku jakéhosi divokého tance ocitli všichni na jedné hromadě za lavicemi u koutku přírody a pak už hurá domů, užít si neděle. Jeho hodiny zpěvu nám daly základ lidových písniček všeho druhu. S velkou radostí jsme zpívali třeba "*Maryša pusu daj, mamy sa něpytaj ...*", aniž bychom alespoň přibližně chápali její obsah.

Mimořádným svátkem byla hra na mandaríny. Netušili jsme, co je to mandarín, ale byli jsme nadšení. Už nevím, k čemu se hra vztahovala, ale když na ni přišla před vánocemi řada, oblékli jsme si velkou bílou tatínkovu košili, přepásali si ji kravatou, na hlavu nasadili papírovou čepici vlastnoručně vyrobenou z novin a vyzbrojeni dřevěným mečem, pochodovali jsme slavnostně před zraky rodičů kolem lavic. Ty meče pro nás s nekonečnou trpělivostí vyráběl zdarma ve své truhlářské dílně starý pan Meluzín.

Na vánoce pan učitel - tenkrát se říkalo soudruh - sypal ve třídě na rozpálená kamna místo nedostatkového kadidla rozdrčenou houslovou kalafunu. Její vůně je od té doby nerozlučně spjata s mojí představou vánoc.

Všechn tento čarovný a barevný svět dokázal nám Oldřich Kosík vykouzlit, přesto, že sám byl, v důsledku dávného úrazu očí, téměř slepý. Na jedno oko neviděl a na druhé měl na čtení do brýlí vsazenu tlustou lupu, připomínající malý mikroskop. Že i s tak těžkým handicapem dokázal vyučovat téměř třicítku prvňáků a druháků ve spojené dvojtřídě, to je výkon, který těžko najde srovnání. Poradil si s tím s pozoruhodnou nápaditostí. Například jedním z mnoha ceremoniálů, jež si zavedl, bylo *tečkování sešitů*, které bylo spojeno především se zahájením školního roku: kvalitu psaní prvních dětských písmenek namáčecím perem do linkovaných sešitů bylo třeba kontrolovat, jenže pan učitel bledé linky v sešitě neviděl. Vyřešil to tak, že jsme si na začátek každé linky museli dopředu udělat červenou tečku, podle níž se pak orientoval, skloněn při kontrole se svými zvláštními brýlemi těsně nad sešitem. Na začátku první třídy tečkovali za nás rodiče nebo druháci, pak už jsme směli sami.

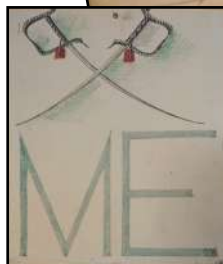
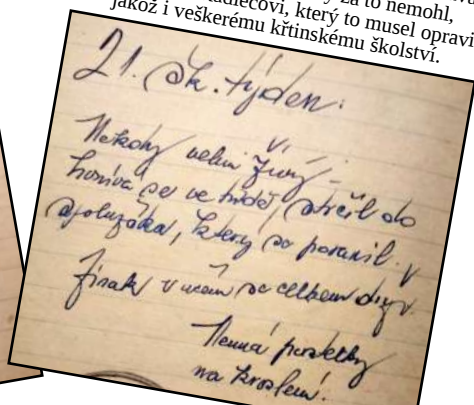
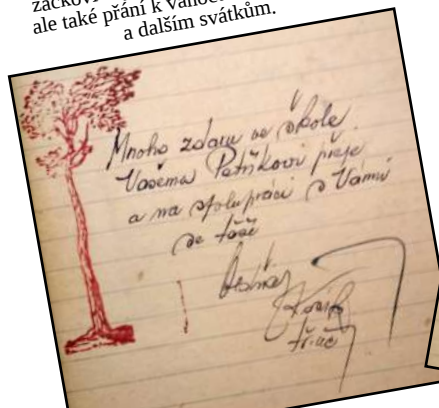
Neviděl ani, když někdo ve třídě zdvihl ruku, aby se přihlásil s nějakým problémem, či požadavkem. I tohle měl ale vyřešeno. Jakmile se něčí ruka zdvihla, spustila celá třída táhlé sborové: "*Soudruhu učiteli, Švenda se hláááásííí!*"

Když se některý z nás, vejlupeků, dopustil příliš trestuhodné kulišárny a nastal čas zúčtování, dostali jsme na vybranou: buď lepanec nebo po škole. Ta možnost volby byla sama o sobě nejtěžším trestem. Odhodlal-li se trestanec k první možnosti, postavil si ho téměř slepý učitel před sebe, rukou si nejprve ověřil, v jaké výšce má tvář a pak s chirurgickou přesností provedl pedagogický úkon, až to plesklo. A stejně, jako filmový Igor Hnízdo, považoval věc, k oboustranné spokojenosti, za vyřízenou. Když se trestanec k exekuci neodhodlal, musel počítat s hodinovým zdržením ve škole, které pak navíc ještě horko-těžko vysvětloval doma rodičům.

Smekám před tímto mimořádným pedagogem a děkuji mu dodatečně za duchovní bohatství, kterým nás vybavil v začátcích naší školní výchovy. Že to nebyla žádná samozřejmost, uvědomil jsem si teprve o mnoho let později. Dnešní uštvaná společnost, pokřivená monstrózním kultem dítěte, plná rodičů, kteří stále častěji zaměňují výchovu za právo nevychovávat, taková společnost těžko dokáže docenit učitelské povolání a vytvářet, ve prospěch svých dětí, prostor pro důstojnou existenci podobných učitelů, jako byl Oldřich Kosík.

*K stému výročí narození pana Oldřicha Kosíka zavzpomínal
Petr Švenda, jeho nezdárný žák*

Do žákovské knížky osobně zapisoval každému
žákovi nejen hodnocení a poznámky,
ale také přání k vánocům, velikonocím
a dalším svátkům.

Oba obrazy z pozůstalosti pana Oldřicha Kosíka pocházejí z roku 1934. Bylo mu 14 let.

Hubertská pout' objektivem dr. Jaroslava Halase

Celebroval Jan Graubner, arcibiskup olomoucký a metropolita moravský.

Dva králové

Když u nás letos po Novém roce zazvonili v rámci tradiční tříkrálové sbírky skautští Tři králové, nemohl jsem se jich dopočítat. Byli jen dva. Melichar chyběl. Ukázalo se, že na ranním náledí upadla představitelka Melichara tak nešťastně, že skončila se zlomenou nohou v nemocnici. Přejme jí brzké uzdravení. Ještě, že tenkrát, v Betlémě, žádné náledí nebylo. Kdo ví, jak by se celá naše dvoutisíciletá evropská kultura vyvíjela, kdyby si tehdy, na počátku, zlomil Melichar nohu.

Petr Švenda

Foto: skautský archiv

Rodák Matěj Valenta

Dne 19. září 1899 podepsal císař František Josef I. v Klagenfurtu výnos, kterým se zakládá **C. k. česká vysoká škola technická** v Brně, později přejmenovaná na **Vysoké učení technické**. Díky tomu oslavila před několika měsíci tato nejstarší brněnská vysoká škola 120 let své existence. Vyrostla v uznávanou akademickou instituci, která do dnešního dne vychovala více, než sto tisíc technických inženýrů, z nichž mnozí žijí i mezi námi, Křtiňáky. Vysokému učení proto přejeme, aby nadále vzkvétalo.

V souvislosti s jubileem nás upozornil doc. Ing. Josef Weigel, CSc., z Ústavu geodesie VUT, na zajímavou souvislost mezi vzpomínaným výročím a Křtinami.

V roce 1899 totiž nastoupilo ke studiu na nové vysoké škole asi čtyřicet studentů a prvním absolventem, který o pět let později studium úspěšně završil závěrečnou zkouškou a stal se tak prvním čistě brněnským inženýrem, byl rodák ze Křtin, Ing. Matěj Valenta.

Matěj Valenta se narodil 8. února 1881 ve Křtinách, v někdejší hostinci *U Valentů* (pozdější *hostinec U Perniců*, *U Sedláků*, *Santini a dnešní Domov Lumina*), v rodině křtinského hostinského a sedláře Jana Valenty, původem ze Silůvek. Na konci 19. století se rodina odstěhovala ze Křtin do Brna, kde pak dělal otec Jan vrátného.

Matěj vystudoval *c.k. vyšší realnou školu* v Brně a ve svých osmnácti letech využil vzniku VUT a stal se jedním z prvních studentů strojí fakulty. Studium ukončil dvěma státními zkouškami, z nich druhou v lednu 1904, s hodnocením *velmi způsobilý*. Zápis o jeho zkouškách se dochoval dodnes.

Po dalších osudech Matěje Valenty jsme nepátrali. Hostinec jeho otce měnil v průběhu dějin názvy i majitele a dnes již příjmení Valenta upadlo ve Křtinách v zapomnění. Přesto se právě Matěj Valenta stal zajímavým pojítkem mezi Křtinami a nejstarší brněnskou vysokou školou.

Redakce

CÍS. KRÁL. ČESKÁ VYSOKÁ ŠKOLA TECHNICKÁ V BRNĚ.	
ODBOR STROJNÍHO INŽENÝRSTVÍ.	
DRUHÁ ZKOUŠKA STÁTNÍ.	
Čís. 2	
ZÁPIS O ZKOUŠCE.	
Jméno kandidátovo, místo, země, rok narození	Matěj Valenta ze Křtin na Moravě, narozen 8. února 1881

Zápis číslo 1 získal sice jistý Karel Nettwall z Českého Brodu,
ale to nebyl student VUT, nýbrž pražské techniky.

Významný křtinský rodák František Hloušek

Na konci roku 2017 vyšla obsáhlá a obrazově bohatá kniha „Sáhnout si do ran tohoto světa. Perzekuce a rezistence Církve československé (husitské) v letech 1938–1945“. Čtenáři se v ní mohou seznámit se stěžejními oblastmi církevního života, s nimiž se musela Církve československá (husitská) v letech 1938–1945 vyrovnávat. Vedle historické části kniha pojednává o životech 40 dlouhodobě vězněných duchovních, z nichž osm zemřelo jako oběti nacistické perzekuce. Jedním z životních příběhů kněží, kteří odmítali splynout s bezmocnou masou, je i příběh Františka Hlouška.

František Hloušek se narodil 10. května 1898 ve Křtinách v okrese Blansko. Po absolvování středoškolských studií v Brně, která úspěšně zakončil maturitní zkouškou s vyznamenáním (27. 6. 1918), se začal věnovat učitelskému povolání. Od září 1919 byl jmenován prozatímním učitelem v Březině u Křtin. Dne 16. srpna 1921 uzavřel sňatek s Marií, rozenou Kavanovou, z Vřesovic. V manželství se narodili synové Rostislav (*1922) a Milan (*1923). Jako definitivní odborný učitel českého jazyka, zeměpisu a dějepisu působil od roku 1924 až do svého zatčení gestapem v rodných Křtinách.

Vedle učitelské dráhy se František Hloušek věnoval službě v Církvi československé (husitské) – ČČS(H). Poté co 26. května 1926 do církve vstoupil, byl od září 1926 moravskou diecézní radou ČČS(H) ustanoven výpomocným učitelem československého náboženství ve Křtinách, Jedovnicích, Bukovince a Rudici. Po absolvování katechetských a jáhenských zkoušek v Olomouci byl 27. července 1927 moravským biskupem Josefem R. Stejskalem vysvěcen na jáhna a působil jako katecheta a pomocný duchovní ve Křtinách, Olšanech a několika dalších okolních obcích mezi Blanskem a Vyškovem. Po složení odborné zkoušky bohoslovecké byl 11. června 1928 v Olomouci biskupem Stejskalem vysvěcen na kněze a jmenován pomocným duchovním v Brně-Husovicích a Vyškově. V náboženské obci působil až do konce roku 1938, kdy se na zákrok Zemské školní rady v Brně vzdal duchovenského místa. K tomuto vstřícnému kroku přistoupil rád, neboť tak uvolnil systematizované místo pro duchovní přicházející ze Slovenska, kde na podzim 1938 došlo v důsledku podpisu mnichovské dohody a Vídeňské arbitráže ke ztrátě několika náboženských obcí a bohoslužebných středisek ČČS(H) a církev neměla pro příchodí faráře dostatek míst. Nadále však sloužil bohoslužby a vypomáhal v duchovní správě.

Odborný učitel a farář František Hloušek patřil ve Křtinách a okolí k váženým a oblíbeným osobnostem. Při zaměstnání dlouhodobě v obci zastával tajemnickou funkci, patřil mezi významné sokolské činovníky (vzdělávatel, vedoucí žáků, člen župního předsednictva) v druhé brněnské župě, která od roku 1934 nese jméno po náčelníkovi České obce sokolské JUDr. Jindřichu Vaníčkovi.

Když se začala v květnu 1939 formovat odbojová organizace Obrana národa v okrese Brno-venkov, byl František Hloušek osloven mezi prvními. Jeho zapojení zprostředkoval 25. května 1939 faktor brněnské tiskárny Alois Dubač, který patřil ke štábu okresního velitele odbojové organizace Brno-venkov mjr. Oldřicha Krampola. S Františkem Hlouškem bylo v odbojové organizaci nejprve počítáno jako s místním velitelem pro obec Křtiny. Po složení přísahy do rukou velitele mjr. Krampola byl od počátku července 1939 ustanoven úsekovým velitelem v okrsku Křtiny a okolí. Ve vymezeném operačním prostoru s místními důvěrníky a prostřednictvím spojek (synů Rostislava a Milana) organizoval vojenský odboj ve třinácti obcích. Sestavoval čtyři a rotu, přičemž velitelem roty ve Křtinách byl on sám. Dále opatroval finanční prostředky, vedl evidenci příslušníků československé armády, zbraní, motorových vozidel, nespolehlivých osob atd. Dne 28. října 1939 zorganizoval a ve Křtinách přímo provedl velitelstvím Obrany národa nařízenou sabotážní akci s odstraněním a zničením německých směrových a orientačních tabulí. Z titulu funkce obecního tajemníka napomáhal k sabotování válečných dodávek obilí, dobytka, brambor a jiných komodit ve Křtinách.

V srpnu 1941 byl František Hloušek předvolán na gestapo k výslechu. Obvinili ho z jakéhosi deliktu souvisejícího s nařízeným odstraněním sochy francouzského legionáře, jež byla součástí pomníku padlým v 1. světové válce od Josefa Axmana, odhaleného ve Křtinách v září 1920. Naštěstí se mu podařilo přesvědčit vyšetřujícího úředníka, že udání bylo aktem osobní msty a politické nevraživosti, a byl pro tentokrát propuštěn.

Pro definitivní uvěznění Františka Hlouška se gestapo rozhodlo 3. října 1941. Příslušníci brněnské úřadovny ho zatkli přímo ve škole a po krátké prohlídce psacího stolu a prádelníku byl odvezen do Kounicových kolejí v Brně. Druhý den následoval až do odpoledních hodin tvrdý fyzický výslech, při kterém byl uvězněný odbojář krvavě zraněn. Jak sám popsal po válce do výslechového protokolu, „*při výslechu více bití než mluvení.*“ Přesto František Hloušek nikoho ze svých spolupracovníků neprozradil. Ti byli zatčeni až na jaře 1943 na základě výpovědi Aloise Dubače ze Soběšic. Po skončení vyšetřování 4. října 1943 byli členové odbojové skupiny včetně Františka a Rostislava Hlouškových transportováni do Vratislavi (Breslau). Vrchním zemským soudem ve Vratislavi byl František Hloušek odsouzen na pět let káznice a ke ztrátě cti. Vyšetřovací vazba mu nebyla započítána, navíc byl ujištěn, že ani po odpykání trestu nebude propuštěn. Ve stejném procesu bylo odsouzeno dalších sedm spolupracovníků z jeho odbojového úseku včetně syna Rostislava.

Od 18. prosince 1944 byl František Hloušek vězněn v nacistické káznici v Briegu, odkud se s dalšími 1000 vězni 22. ledna 1945 vydal na tříměsíční pochod smrti. Do cílové stanice v Ambergu jich došlo pouhých 300. „*Pevně věřím, že to byla milost Boží, která udržovala ve mně statečného ducha, když mě zkravavili, abych nezahladil a abych neumřel, když tělo po strašném 3měsíčním pochodu smrti na konci*

4letého věznění zesláblo (47 kg) a když kamarádi kolem mne vysílením umírali. [...] I ve vězení jsem konal bohoslužby a poznal jsem útěchu vroucí modlitby. Babičky a děti se za mne modlily a mnoho bratrů i sester vzpomínalo. Bůh mě zachoval, vrátil jsem se. A jsem rád, že sloužím lidem, malým (řídím 4 školy) i velkým radím a pomáhám a nejraději konám bohoslužby.“

Dne 23. dubna 1945 Amberg osvobodily jednotky americké armády. Ještě nějaký čas trvalo, nežli se podařilo Františka Hlouška repatriovat zpět do Československa. Až 18. května 1945 dorazila do Křtin zpráva, že se nachází v Adamově, ale nemůže chodit. Na ověčeném autě si svého rodáka, oblíbeného učitele, duchovního a obecního tajemníka odvážela delegace křtinských občanů. K přivítání podvyživeného učitele a faráře se ve Křtinách shromáždil veliký zástup lidí. Srdeční chorobou, chronickým revmatismem a zánětem zvukovodu postižený František Hloušek se pomalu zotavoval. První týdny přijímal pouze játrové injekce a tekutou stravu. Přesto se začal místo pobytu v sanatoriu angažovat v přesunu měšťanské školy ve Křtinách, kde byl ustanoven ředitelem, do budovy záměčku na Bukovském kopci, zkonfiskovaného baronce Adelíny Offermannové.

V CČS(H) začal bohoslužbami vypomáhat od září 1945. Obětavost a zapálení pro službu prokazoval až do poloviny roku 1947, kdy byl oficiálně znovu ustanoven duchovním ve Střelicích u Brna. Diecézní tajemník mu v té době napsal: „*Nechci Ti lichotit, ale svědčím, že bys mohl být vzorem, jak se má církevní práce konat. Proto si Tě velice vážím.*“ V květnu 1951 byl přeložen do Brna-Husovic, kde působil pouhého půl roku. Přesto zde beze zbytku plnil slib, kterým se zavázal Bohu a své církvi, když zajížděl vypomáhat rovněž do Blanska, Střelic, Rousínova či Slavkova. Navzdory tomu s ním byl k 17. září 1951 rozvázán služební poměr. Tento akt mohl souviset s nástupem a působením nového vedení moravské diecéze, ze kterého byl na nátlak dozorujících státních orgánů v roce 1950 nejprve propuštěn diecézní tajemník Inocenc Kuchař a poté i biskup PhDr. Bohumír Cigánek.

Do starobního důchodu odešel František Hloušek v roce 1960. Stále však zůstával aktivní. Šest let pracoval jako figurant při měření ve službách brněnského Úřadu geodézie a kartografie, od roku 1967 potom na MNV ve Křtinách coby administrativní pracovník.

František Hloušek zesnul tiše 31. března 1973 v Brně, ve věku nedožitých 75 let. Krátce před smrtí žádal své nejbližší o vyřízení pozdravů všem dobrým lidem, což jeho syn Rostislav učinil i prostřednictvím krátké zprávy v církevním tisku. Pohřební rozloučení a obřady se konaly 6. dubna 1973 v Brně. Při nich vyzdvihl farář Jaroslav Brychta zejména obětavost zesnulého na díle CČS(H), slova útěchy směrem k rodině zazněla z úst farářů Milana Chaloupky a PhDr. Jana Neděly.

Za svou odbojovou činnost byl František Hloušek vyznamenán Československým válečným křížem 1939 a Československou vojenskou medailí za zásluhy I. stupně.

PhDr. Martin Jindra

PS: Autor žádá čtenáře Zpravodaje, kteří by měli fotografie nebo vzpomínky na Františka Hlouška, aby ho kontaktovali na mailovou adresu: martinusjindrus@seznam.cz nebo na telefonní číslo: 731 743 788. Děkuji.

Vítání F. Hlouška ve Křtinách po návratu z pochodu smrti, zdroj VÚA-VHA.

FEJETON

Brat

Stoleté výročí Československa jsme si předloni připomínali celkem poctivě, takže by se zdálo, že není co dodat. Onehdy se mi ale připomnělo samo a jinak. Pracovní povinnosti mne přivedly do Banské Bystrice, hlavního města Středoslovenského kraje, centra Slovenského národního povstání a slovenské národní kultury, do města, ležícího daleko od České republiky mezi slovenskými horami, s krásným historickým náměstím, plným restaurací a s dlouhou historií.

Volba oběda padla na *Starobystrickou reštauráciu*, ležící v dolní části náměstí, v klenutém podzemí. Stylová, nijak přehnaně luxusní, spíše pro místní klientelu. Zlákalo nás polední menu: *koložvarská kapusta*.

Majitel restaurace, bodrý sedmdesátník, se evidentně se všemi hosty osobně znal a se všemi obsáhle hovořil, takže chvíli trvalo, než dorazil až k našemu stolu. Představil se jako Roman, prozradil, že je bývalý mašinfíra a teď - v důchodu - dělá do gastronomie.

Pak přišla řada na nás, abychom se představili. Sotva zjistil, že jsme od Brna, celý se rozzářil: *"Česi! Moravia! Bratia! Všetci sme Českoslováci. My sme sa nechceli rozpadnúť, to Mečiar s Klausom nás rozdelili."*

Radoval se ze setkání tak upřímně, že mu nešlo nevěřit. Když jsme si objednali slíbenou kapustu, upozornil: *"to je maďarské jedlo, ale dobré"*.

Ještě jsme ani nedojedli a už byl u nás znovu: *"Keď bolo sto rokov Československa, vyhlásil som, že ktorý Čech príde ten deň do mojej reštaurácie, tomu dám pivo zadarmo. Rozkríкло sa to, prišlo veľa Čechov a slavili s nami"*, chlubil se, aniž litoval vynaložených prostředků.

Cítil jsem, že bych měl také něco bratrského říci a tak jsem se přiznal: *"Když na Nový rok odpoledne troubíme se synem s Bukovského kopce směrem ke Křtinám státní hymnu, hrajeme ji celou. Včetně slovenské části."*

Starému železničáři a krčmárovi se zachvěla brada a zaleskly oči: *"Ešte že nás Európska únia zasa spojila. Iba tie peniaze máme teraz iné, ale to nič, ja si rád rozmením koruny, keď prídem do Čiech."*

Zaplatili jsme a měli se k odchodu. *"Kto nepil borovičku, nebol na Slovensku"*, zavelel železničář, když zjistil, že tu nejsme autem, ale vlakem. Rozloučil se s námi velkým stakanem borovičky na účet podniku. Nemám borovičku rád, ale uznejte: *bratovi som odmietnuť nemohol*.

Nedělám si iluze, že tak smýšlejí všichni. Nacionalisty mají oni i my. Přesto se mi vztah Slováků k společné historii zdá vřelejší a opravdovější, než ten náš. Zatímco Slováci se dodnes o náš život zajímají, rozumějí češtině a sledují naši kulturu, v našich médiích se od chvíle, kdy se společný stát rozpadl, zavřela nad Slováky voda. Ještě tak zaregistrujeme vraždu novináře, havárii autobusu nebo že mají za presidentku ženu. Jinak o Slovácích nevíme téměř nic. Nezajímá nás jak žijí, co je baví a co trápí. Dokonce i slovenské filmy jsme si začali dabovat, aby se naše děti nemusely učit tomu stále nesrozumitelnějšímu východnímu jazyku. Škoda, *sú to predsa naši bratia*.

Až budu příště troubit *"celou hymnu"*, určitě si na něho vzpomenu. A vy, pojedete-li někdy přes Banskou Bystricu, nezapomeňte navštívit Romanovu reštauráciu a vyřídít mu srdečný pozdrav od *brata* z Moravy.

Petr Švenda

Vydává Komise pro informatiku Zastupitelstva městyso Křtiny, IČO: 00280429, jako periodický tisk územního samosprávného celku. Zpravodaj vyšel nákladem 320 ks. Občanům Křtin je zdarma distribuován do poštovních schránek. Svoje příspěvky a náměty zasílejte na e-mailovou adresu zpravodaj@krtiny.cz, případně doneste na ÚM Křtiny osobně. Uzávěrka příštího čísla je **25. června 2020**. Za věcnou správnost příspěvku odpovídá autor. Redakční rada si vyhrazuje právo příspěvky dle potřeby krátit, případně stylisticky upravit nebo nezveřejnit. Šéfredaktor: Petr Švenda. Tisk: Tiskárna Brázda. Registrováno: **MK ČR E 20584**.